

Podmínky požární bezpečnosti pro činnosti v období sklizně úrody, její posklizňové úpravy a skladování

A.

Období sklizně úrody (pícnin, obilovin, slámy a podobně), její posklizňové úpravy a skladování

(1) Za období sklizně úrody (pícnin, obilovin, slámy a podobně), její posklizňové úpravy a skladování se pro účely tohoto nařízení považuje období od zahájení hlavních přípravných prací spojených se sklizní do doby, než je uskladněný materiál považován za neaktivní (ukončení měření teplot píce nebo dosažení maximální vlhkosti 15 %, ustálené teploty uskladněných zrnin) viz článek 2 písm. a) odst. 2 písm. c), e).

(2) Právnícké osoby, jakož i fyzické osoby vykonávající podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů (dále jen „podnikající fyzické osoby“) zabezpečují plnění povinností vyplývajících pro ně ze zákona o požární ochraně jako nedílnou součást své řídicí, hospodářské nebo jiné základní činnosti a neodkladně odstraňují zjištěné nedostatky.

(3) K zabránění vzniku požáru a k ochraně osob, zvířat a majetku v případě vzniku požáru a k zamezení jeho rozšíření se stanoví podmínky požární bezpečnosti. Při stanovení podmínek požární bezpečnosti se k prostorům, objektům a pracovištím, kde právnícké osoby nebo podnikající fyzické osoby provozují činnosti, přiřadí charakteristiky, podle kterých jsou definovány činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím popř. činnosti s vysokým požárním nebezpečím¹⁾.

(4) Pro činnosti v období sklizně zemědělské úrody, její posklizňové úpravy a skladování jsou v článku 2 písm. a) uvedeny požadavky, jimiž lze v příslušném rozsahu plnit výše uvedená ustanovení zákona o požární ochraně.

B.

Požadavky pro činnosti v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru v období sklizně úrody, její posklizňové úpravy a skladování

(1) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby, při stanovení podmínek požární bezpečnosti při činnostech se zvýšeným požárním nebezpečím, k zabránění vzniku požáru a k ochraně osob, zvířat a majetku v případě vzniku požáru a k zamezení jeho rozšíření

a) vymezí oprávnění a povinnosti osob při zajištění požární bezpečnosti pro zahájení, průběh, přerušování a skončení činností v zemědělství ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. c), § 6 odst. 1 zákona o požární ochraně a pro činnosti s vysokým požárním nebezpečím i dle § 6a zákona o požární ochraně (například stanovením organizace zabezpečení požární ochrany s ohledem na požární nebezpečí provozované činnosti, dále například dodržováním technických podmínek a návodů vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností například ověřením, zda jsou stroje a zařízení používány v souladu s průvodní dokumentací výrobce, prověřením jejich technického stavu a zajištění, aby osoby, které jsou pověřeny obsluhou těchto strojů a zařízení, byly s těmito předpisy prokazatelně seznámeny),

b) určí potřebný počet preventivních požárních hlídek a počet zaměstnanců zařazených do těchto preventivních požárních hlídek ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 písm. a) zákona o požární ochraně,

c) stanoví požadavky pro bezpečný pobyt a pohyb osob včetně zákazů a značení (informace, výstrahy, příkazy a zákazy) ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona o požární ochraně (například

označení skladovacích prostorů bezpečnostními značkami „zákaz kouření“, „zákaz vstupu nepovolaných osob“ nebo „zákaz vjezdu motorových vozidel bez lapače jisker“),

d) určí způsob zabezpečení volných únikových cest ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona o požární ochraně,

e) stanoví požadavky směřující proti vzniku a šíření požáru, nejsou-li tyto stanoveny výrobcem, například

1. určení provozních podmínek technických zařízení a technologického procesu, podmínek případných odstávek nebo omezení provozu (například stanovením podmínek pro skladování píce, slámy a látek majících sklon k samovznícení, dále například provedením preventivní požární prohlídky ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) zákona o požární ochraně se zaměřením na kontrolu stavu objektů určených ke skladování nebo pro zpracování materiálu, nedochází-li například k zatékání dešťové vody do objektu, dále kontrolou elektroinstalace a hromosvodů),

2. stanovení maximálního množství hořlavých a hoření podporujících látek, přípravků nebo materiálů [například zajištěním, aby materiál byl skladován, případně zpracováván pouze v objektech k tomu určených ve smyslu ustanovení § 126 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění, dále například dodržování přílohy č. 1 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhlášky o požární prevenci)],

3. zamezení vzniku nebezpečné koncentrace hořlavých plynů, par hořlavých kapalin nebo hořlavých prachů (například vybavením pracovních strojů se spalovacími motory používaných k manipulaci s hořlavým materiálem (stohy, sklady a podobně) funkčním lapačem jisker, nejedná-li se o stroje s trvale zabudovaným lapačem jisker nebo o stroje s přeplňovanými motory).

f) stanoví zajištění požární ochrany v době přerušení, omezení nebo přechodného zastavení provozu a v mimopracovní době (například uzamčení objektu),

g) vyhodnotí potřebné věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení, popřípadě také požadavky na speciální hasební látky a postupy, ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o požární ochraně, přičemž se vychází z podmínek stanovených vyhláškou o požární prevenci (například vybavením samojízdných pracovních strojů pro sklizeň obilí a píce jedním nebo několika hasicími přístroji s celkovou náplní nejméně 6 kg, dále například kontrolou zařízení pro zásobování požární vodou nebo zařízení pro omezení šíření požáru),

h) určí další požadavky, které závisí na druhu, místě a způsobu provozování činností se zvýšeným požárním nebezpečím, například pro mimořádné provozování těchto činností na přechodných pracovištích, tj. na místech, která nejsou k tomuto druhu činnosti projektována, dosud schválena nebo jinak určena (staveniště, volné prostranství, lesní porosty a podobně), anebo když se změní výchozí podmínky ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) zákona o požární ochraně.

(2) Při skladování píce, slámy a látek majících sklon k samovznícení lze za určení provozních podmínek technických zařízení a technologického procesu, podmínek případných odstávek nebo omezení provozu dle § 15 odst. 3 písm. e) bodu 1 vyhlášky o požární prevenci a za sledování, zda nedochází k procesu samovznícení dle § 44 odst. 2 vyhlášky o požární prevenci považovat, zajistí-li právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, aby při skladování píce byla dodržována technologie dosoušení a skladování následujícím způsobem:

a) provádí se prokazatelné měření teploty naskladněného materiálu. Teplota píce se měří například tepelnými čidly, hloubkovými teploměry nejméně v polovině výšky naskladněné píce. Teplota se měří

nejméně na šesti místech jedné dosoušecí sekce seníku; za sekci se považuje část seníku o objemu do 2000 m³; v objektech s objemem menším než 2000 m³ se měření provádí úměrně velikosti seníku k jedné stanovené sekci. Měření teplot se provádí 1x za 24 hod po dobu 1. měsíce od naskladnění, dále 1x týdně ve 2. a 3. měsíci od naskladnění; měřící body je nutno průběžně měnit,

b) provádí se fyzická kontrola (vizuální, pachová) v případě skladování slámy nebo je-li seno a sláma ukládána v balících ve skladu, a to v ranních hodinách v intervalech podle předchozího odstavce, přičemž se ověřuje, zda nedochází ke zvyšování teploty uskladněného materiálu; dojde-li k jejímu zvýšení, musí být místo zahřívání identifikováno a zajištěno provedení kontrolního měření teploměrem,

c) měření teplot, případně fyzická kontrola, nemusí být prováděna, pokud bude prokázáno, že vlhkost píce (slámy) je nižší než 16 %,

d) měření teplot, fyzická kontrola nebo průkazné doklady o vlhkosti naskladňovaného materiálu, musí být prokazatelně zaznamenávány; za prokazatelné se považuje chronologicky vedený písemný záznam v knize měření s uvedením označení skladového objektu, data, času, všech naměřených hodnot a podpisem osoby, která měření prováděla; za záznam se považuje i záznam z elektronického měřicího zařízení za předpokladu, že současně je zaznamenáván i datum jednotlivých začátků naskladnění (datum, množství, sekce); záznam se uchovává nejméně jeden rok nebo do úplného vyskladnění,

e) při naměření teploty nad 65 st. C je nutno učinit neodkladná opatření jako například přeložení nebo vyskladnění přehřáté píce, u skladů s dosoušecím zařízením vypnutí ventilátorů; přeložení nebo vyskladnění se provádí za asistence jednotky požární ochrany a případ se neodkladně oznámí na místně příslušné operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje. Ochlazená a překontrolovaná píce se může vrátit zpět do skladu; o provedeném opatření se provede prokazatelný záznam do knihy měření.

(3) V případě založení stohu na strništi musí být po naskladnění provedeno podmítnutí, a nebo oborání okolí stohu tak, aby vznikl ochranný pruh proti přenosu požáru v šíři nejméně 10 metrů. Ochranný pruh musí být zbaven hořlavého materiálu v takové míře, aby nemohlo dojít k přenosu požáru.

(4) Při provádění sklizně plodin na poli, je nutné rozdělit plochu pole s neposečeným (nesklizeným) obilím jednoho druhu plodiny na části o max. velikosti 25 ha bezpečnostním pruhem proti přenosu požáru a to rovnoměrně pruhem v šíři min 10 m, včetně souvratí (oddělení sklizeného pole od komunikace, lesa nebo jiného druhu obilí tak, aby byl omezen přenos a rozšíření případného požáru vzniklého při sklizni obilí). Z těchto posekaných ploch se přednostně uklidí sláma a následně se bezpečnostní pruhy podmítnou. Teprve poté se provádí sklizeň celého pole, opět z důvodu omezení přenosu a šíření požáru a také z důvodu možnosti nasazení sil a prostředků na hašení případného požáru.

Dále z polí a luk kolem železničních tratí je nutno odstranit suchou píci a slámu ihned po sklizni a to do vzdálenosti 60 m od osy krajní koleje.

1) § 4 odst. 2 písm. c), f), j) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.